Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2024/1682

13.6.2024

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2024/1682

z dne 4. marca 2024

o spremembi Uredbe (EU) 2019/1009 Evropskega parlamenta in Sveta glede dodajanja predelanega gnoja kot sestavnega materiala v sredstvih za gnojenje EU

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/1009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o določitvi pravil o omogočanju dostopnosti sredstev za gnojenje EU na trgu, spremembi uredb (ES) št. 1069/2009 in (ES) št. 1107/2009 ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2003/2003 ([1]) in zlasti člena 42(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (EU) 2019/1009 določa pravila o omogočanju dostopnosti sredstev za gnojenje EU na trgu. Sredstva za gnojenje EU lahko vsebujejo pridobljene proizvode v smislu Uredbe (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]). V skladu s členom 5 Uredbe (ES) št. 1069/2009 je bila v Delegirani uredbi Komisije (EU) 2023/1605 ([3]) določena končna točka v proizvodni verigi za predelan gnoj.

(2) Skupno raziskovalno središče Komisije je v skladu s členom 42(5), drugi pododstavek, Uredbe (EU) 2019/1009 ocenilo predelan gnoj v zvezi s pomembnimi vidiki, ki niso bili upoštevani za določitev končne točke v proizvodni verigi ([4]).

(3) S predelanim gnojem bi se lahko na notranjem trgu precej trgovalo, saj je pridobljen proizvod, ki se običajno uporablja v organskih gnojilih in sredstvih za izboljšanje tal. Določitev zahtev za označevanje sredstev za gnojenje EU, ki vsebujejo predelan gnoj, z oznako CE bi olajšala njihovo trgovino na notranjem trgu. Skupno raziskovalno središče je ugotovilo, da bi vnos predelanega gnoja v kategorijo sestavnih materialov 10 v Prilogi II k Uredbi (EU) 2019/1009 olajšal tudi izvajanje Direktive Sveta 91/676/EGS ([5]) s spodbujanjem prenosa predelanega gnoja iz regij z visoko gostoto hranil v regije z nizko gostoto hranil.

(4) Predelan gnoj vsebuje organske snovi in hranila, zlasti dušik in fosfor, dve od treh primarnih makrohranil iz Uredbe (EU) 2019/1009. V dolgi zgodovini uporabe je dokazal svojo agronomsko vrednost.

([1]) UL L 170, 25.6.2019, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1009/oj.
([2]) Uredba (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1774/2002 (UL L 300, 14.11.2009, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1069/oj).
([3]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/1605 z dne 22. maja 2023 o dopolnitvi Uredbe (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z določitvijo končnih točk v proizvodni verigi nekaterih organskih gnojil in sredstev za izboljšanje tal (UL L 198, 8.8.2023, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1605/oj).
([4]) Huygens, D., *Technical proposals for processed manure as a component material for EU Fertilising Products* (Tehnični predlogi za predelan gnoj kot sestavni material sredstev za gnojenje EU).
([5]) Direktiva Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (UL L 375, 31.12.1991, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj).

(5) Da bi sredstvo za gnojenje EU, ki vsebuje predelan gnoj, s časom ohranilo vsebnost hranil, da bi vsebovalo malo kaljivih semen plevela ali propagulov rastlin in da bi bilo manj emisij hranil v okolje med skladiščenjem, je treba zahtevati nadaljnjo predelavo poleg tiste predelave, ki je potrebna za dosego končne točke v proizvodni verigi. Zato bi bilo treba predelan gnoj nadalje predelati in ga spustiti skozi sito z odprtinami, manjšimi od znanih velikosti semen plevela, ali ga pod določenimi podgoji granulirati ali peletirati, tako da semena ne bodo več kaljiva. Uporabi se lahko tudi katera koli druga predelava, če omejuje vsebnost kaljivih semen plevela. Namesto tega bi se lahko predelan gnoj tudi nadalje predelal, da bi bil v skladu z enim od meril stabilnosti, določenih za kategorijo sestavnih materialov 3, kompost. S tem bi dosegli, da bi bil nastali material stabilen, da se razgradnja po dajanju sredstva na trg ne bi nadaljevala in da semena plevela po postopku kompostiranja ne bi bila več kaljiva.

(6) Določiti bi bilo treba dodatno varnostno merilo za omejitev vsebnosti 16 policikličnih aromatskih ogljikovodikov (PAH_{16}) ([6]), ki lahko nastanejo med predelavo gnoja. Uredba (EU) 2019/1021 Evropskega parlamenta in Sveta ([7]) določa zahteve za zmanjšanje izpustov za PAH_{16} kot nenamerno proizvedene snovi med proizvodnimi postopki, vendar v takih primerih ne uvaja mejne vrednosti. Glede na visoka tveganja zaradi prisotnosti teh onesnaževal v sredstvih za gnojenje EU je ustrezno, da se uvedejo strožje zahteve od zahtev iz Uredbe (EU) 2019/1021. Tako mejno vrednost bi bilo treba določiti na ravni sestavnih materialov, da se zagotovi skladnost z Uredbo (EU) 2019/1021, uporabljati pa bi se morala poleg varnostnih meril iz Priloge I k Uredbi (EU) 2019/1009 za ustrezno funkcijsko kategorijo izdelka. Da bi olajšali postopek ugotavljanja skladnosti in preprečili nepotrebne stroške, bi bilo treba uvesti možnost domneve skladnosti s to zahtevo brez preskušanja, kadar je iz proizvodnega postopka razvidno, da je ta mejna vrednost upoštevana.

(7) Predelan gnoj se lahko dodatno predela, da se dodatno izboljša njegova agronomska vrednost ali varnost. Metode predelave, ki se trenutno pogosto uporabljajo, kot so ločevanje trdnih in tekočih snovi, sušenje, peletiranje in ponovno pridobivanje hranil, bi bilo treba vključiti v kategorijo sestavnih materialov 10 v Prilogi II k Uredbi (EU) 2019/1009. Vendar faze predelave gnoja ne bi smele vključevati termokemičnih postopkov pretvorbe pri visokih temperaturah ali pritiskih, kot so utekočinjanje, hidrotermalna karbonizacija, piroliza, uplinjanje ali zgorevanje, saj so ti postopki zaradi posebne narave postopka pretvorbe materialov zajeti v drugih kategorijah sestavnih materialov.

(8) Kot dodatni varnostni ukrep bi bilo treba dodatke, potrebne v predelavi gnoja, registrirati na podlagi Uredbe (ES) 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ([8]) pod obsežnimi pogoji, že določenimi v Uredbi (EU) 2019/1009 za dodatke v drugih kategorijah sestavnih materialov. S tem bi zagotovili, da bodo proizvajalci pri izvajanju ocene tveganja v skladu z Uredbo (ES) št. 1907/2006 upoštevali uporabo dodatkov v sredstvih za gnojenje ter da se bo registracija izvedla tudi za materiale v majhnih količinah.

(9) Poleg tega je lahko predelan gnoj na voljo na lokalnih trgih v količinah, ki presegajo povpraševanje. Da njegovo dolgotrajno shranjevanje v neoptimalnih pogojih ne bi povzročilo škodljivih vplivov na okolje, je primerno omejiti obdobje, v katerem se lahko uporablja kot sestavni material za sredstva za gnojenje EU.

([6]) Vsota naftalena, acenaftilena, acenaftena, fluorena, fenantrena, antracena, fluorantena, pirena, benzo[a]antracena, krizena, benzo[b]fluorantena, benzo[k]fluorantena, benzo[a]pirena, indeno[1,2,3-cd]pirena, dibenzo[a,h]antracena in benzo[ghi]perilena.

([7]) Uredba (EU) 2019/1021 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o obstojnih organskih onesnaževalih (UL L 169, 25.6.2019, str. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj).

([8]) Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije in o spremembi Direktive 1999/45/ES ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

(10) Uvesti bi bilo treba splošno zahtevo za označevanje sredstev za gnojenje EU, ki vsebujejo predelan gnoj, da bi končne uporabnike obvestili o morebitnih vplivih sproščanja amoniaka zaradi uporabe predelanega gnoja na kakovost zraka in jih spodbudili k izvajanju ustreznih ukrepov za njihovo zmanjšanje.

(11) Predelan gnoj lahko vsebuje aminopiralid ali klopiralid, snovi, katerih mejne vrednosti ostankov za hrano in krmo so določene v skladu z Uredbo (ES) št. 396/2005 Evropskega parlamenta in Sveta ([9]). Uporabnike sredstev za gnojenje EU, ki vsebujejo tak predelan gnoj, bi bilo zato treba izčrpno obvestiti o prisotnosti navedenih snovi, da lahko sprejmejo potrebne ukrepe in zagotovijo, da bo pridelek skladen z mejnimi vrednostmi ostankov.

(12) Uredbo (EU) 2019/1009 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (EU) 2019/1009 se spremeni:

(1) Priloga II se spremeni v skladu s Prilogo I k tej uredbi;

(2) Priloga III se spremeni v skladu s Prilogo II k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 4. marca 2024

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

([9]) Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 396/2005 z dne 23. februarja 2005 o mejnih vrednostih ostankov pesticidov v ali na hrani in krmi rastlinskega in živalskega izvora ter o spremembi Direktive Sveta 91/414/EGS (UL L 70, 16.3.2005, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2005/396/oj).

PRILOGA I

V delu II Priloge II k Uredbi (EU) 2019/1009 se KSM 10 nadomesti z naslednjim:

„**KSM 10: PRIDOBLJENI PROIZVODI V SMISLU UREDBE (ES) ŠT. 1069/2009**

1. Sredstvo za gnojenje EU lahko vsebuje pridobljene proizvode v smislu Uredbe (ES) št. 1069/2009, ki so dosegli končno točko v proizvodni verigi, kakor je določeno v skladu z navedeno uredbo, ter so navedeni in opredeljeni v naslednji tabeli:

Št.	Sestavni material	Dodatne zahteve
	Predelan gnoj, ki izpolnjuje pogoje iz člena 3(d) Delegirane uredbe (EU) 2023/1605 ([1])	1.1 Sredstvo za gnojenje EU lahko vsebuje predelan gnoj le, če je bil obdelan tako, da je dosegel končno točko v skladu z Uredbo (ES) št. 1069/2009 najpozneje 36 mesecev pred podpisom izjave EU o skladnosti za zadevni proizvod in je bil material dodatno predelan, tako da je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev: (a) **najmanj 90 % suhe mase materiala lahko gre skozi sito z odprtinami 0,25 mm;** (b) **material je bil granuliran pod pritiskom, peletiziran, posušen pri temperaturah, višjih od 100 °C, ali je bil obdelan po drugem enakovrednem postopku, ki zagotavlja, da vsebnost kaljivih semen plevela in propagulov rastlin v predelanem gnoju ne presega 3 enot/l; ali** (c) **material izpolnjuje vsaj eno od meril stabilnosti iz točke 5 KSM 3.** 1.2 Material iz točke 1.1 je lahko predmet enega ali več naslednjih dodatnih postopkov: (a) metode predelave iz KSM 2; (b) biološke obdelave, ki vključuje nitrifikacijo in denitrifikacijo; (c) mehanskega ločevanja trdnih in tekočih frakcij; (d) postopkov za ponovno pridobivanje hranil in/ali organskega ogljika, brez namere, da se material kako drugače spremeni; (e) kemijske predeleve za spremembo pH vrednosti, brez namere, da se material kako drugače spremeni; (f) fizične predelave za odstranitev vode in pretvorbo materiala v prah, granule ali pelete, namere, da se material kako drugače spremeni. 1.3 Dodatki, potrebni za predelavo iz točk 1.1 in 1.2, se lahko uporabijo, če: (a) dodatek izpolnjuje zahteve iz točke 2 KSM 1; (b) koncentracija dodatkov, potrebnih v vsakem postopku, ne presega 5 % teže predelanega gnoja ali frakcije, ki se uporablja kot vhodni material v zadevnem postopku. 1.4 Vsebnost PAH_{16} v predelanem gnoju ne sme presegati 6 mg/kg suhe snovi ([2]) . 1.5 Predelan gnoj za uporabo kot sestavni material v sredstvu za gnojenje EU, se skladišči tako, da je zaščiten pred padavinami in neposredno sončno svetlobo.

([1]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/1605 z dne 22. maja 2023 o dopolnitvi Uredbe (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z določitvijo končnih točk v proizvodni verigi nekaterih organskih gnojil in sredstev za izboljšanje tal (UL L 198, 8.8.2023, str. 1).

([2]) Vsota naftalena, acenaftilena, acenaftena, fluorena, fenantrena, antracena, fluorantena, pirena, benzo[a]antracena, krizena, benzo[b]fluorantena, benzo[k]fluorantena, benzo[a]pirena, indeno[1,2,3-cd]pirena, dibenzo[a,h]antracena in benzo[ghi] perilena.

2. Kadar skladnost z zahtevo iz točke 1.4 nedvomno in nesporno izhaja iz narave ali predelave sestavnega materiala ali proizvodnega postopka sredstva za gnojenje EU, se lahko ta skladnost domneva v postopku ugotavljanja skladnosti brez preverjanja (kot je preskušanje) na odgovornost proizvajalca.“.

PRILOGA II

V delu I Priloge III k Uredbi (EU) 2019/1009 se dodata naslednji točki 7c in 7d:

„7c. Kadar sredstvo za gnojenje EU vsebuje predelan gnoj iz dela II, KSM 10, Priloge II, se na etiketi navedejo informacije o možnih vplivih sproščanja amoniaka zaradi uporabe sredstva na kakovost zraka in piporočilo uporabnikom, naj izvedejo ustrezne sanacijske ukrepe.

Kadar sredstvo za gnojenje EU vsebuje predelan gnoj iz dela II, KSM 10, Priloge II, se na etiketi navede naslednje opozorilo: „To sredstvo lahko vsebuje aminopiralid ali klopiralid in se ne sme uporabljati za pridelavo rastlin, dovzetnih za te snovi, kot so fižol, detelja, leča, grah, solata, sončnice in paradižnik. Pri uporabi je treba preprečiti preseganje mejnih vrednosti ostankov za hrano ali krmo, določenih v skladu z Uredbo (ES) št. 396/2005“, ali podobno opozorilo. Opozorilo ni potrebno pri sredstvih za gnojenje EU, ki vsebujejo predelan gnoj z največ 50 µg aminopiralida ali klopiralida/kg suhe snovi.

7d. Kadar sredstvo za gnojenje EU vsebuje sestavni material iz gnoja, se navede skupna vsebnost dušika, ki izvira iz gnoja.“.